

[S. Rasmussen.]

godt, at det stilles i Udsigt, at der skal kræves Kautio for 25 pCt. af Laanene, men vi mener alligevel, at man her er ude i noget usikkert, hvad den højtærede Landbrugsminister ogsaa gav Udtryk for, idet han udtalte, at man ved disse Laan kommer ikke saa lidt ud over Ejendommenes virkelige Værdi. Jeg paaskønner i og for sig, at der er kommet dette om Kautio for de 25 pCt. af Laanet ind i Lovforslaget, som man maa gaa ud fra, af Folk, der kender vedkommende, men skal den Mand, som hjælpes, i disse Tider kunne forrente ikke alene Ejendomsskyldværdien — jeg ønsker i Parentes at sige: jeg er fra Vestjylland, og jeg kan ikke erkende Rigtigheden af den Paastand, at Ejendoms-skylden i Vestjylland skulde være særlig lav —, men ogsaa Besætningens Værdi og maaske endda 10 pCt. til — vi, der kender Landbrugets Rentabilitet for Tiden, ved, at mange Landmænd langt fra har et saadant Beløb at forrente, men alligevel ikke kan klare Skærene i disse vanskelige Aar —, synes jeg, man stiller vedkommende, selv om han er dygtig — og jeg anerkender, at man med denne Bestemmelse netop kan faa de dygtigste med — overfor en umulig Opgave. Og det synes jeg ikke man skulde gøre ved en saadan Lov. For bliver de paagældende ikke hjulpet, er det i hvert Fald sikkert, at Staten bliver hjulpet af med nogle flere Penge.

I Lovforslaget er det bestemt, at der skal foreligge en Erklæring fra Kommunalbestyrelsen, og det synes jeg er rigtigt. Men vi kunde have ønsket, at man var gaaet et Skridt videre, saa at Kommunalbestyrelsen ikke alene skulde afgive Erklæring om Mandens Dygtighed o. s. v., thi det maa jeg formode at denne Erklæring skal gaa ud paa. Hvis Kommunalbestyrelsen staar overfor en Mand, som sidder meget svagt i det og har 100 pCt.s Gæld ud over sin Ejendoms Værdi og kan faa den nedskrevet med de 70 pCt., saa kan det maaske ikke være saa vanskeligt at faa en Kommunalbestyrelse til at afgive en saadan Erklæring, naar den ikke er forbundet med nogen som helst økonomisk Risiko. Dette sidste Moment har man ikke taget i Betragtning i Lovforslaget. Hvis der var indført en Bestemmelse herom, vilde vi have lagt betydelig mere Vægt paa en saadan Erklæring fra Kommunalbestyrelsen.

Jeg skal slutte disse faa Bemærkninger med at udtale, at vi fra vor Side ikke kan give Lovforslaget, som det foreligger, vor Stemme. Om det kan forandres her i Tin-

get, saa at vi kan stemme for det, kan jeg ikke sige paa nærværende Tidspunkt.

Jeppesen (Drusebjerg): Der er ingen Tvivl om, at denne Sag paa sin Gang gennem Rigsdagen vil blive fulgt med stor Opmærksomhed ikke mindst fra de kriseramte Landbrugeres Side. Jeg vil imidlertid advare imod at lægge alt for stærk Vægt paa denne Lovgivning; den vil jo ikke medføre, at kriseramte Landbrugere i al Almindelighed kan faa Hjælp og Støtte. Skulde det være Tilfældet, vilde det være nødvendigt, at langt større Pengemidler blev stillet til Raadighed. Men det, der er Tale om her, er en Haandsrækning i en vanskelig Tid til de i Øjeblikket ringest stillede indenfor dansk Landbrug. Det er blevet sagt, at en Videreførelse af Lovgivningen om Adgang for Landbrugere til Akkord vil betyde et Brud paa den Grundpille, som altid har været og altid bør være til Stede i vort Samfundsliv, nemlig den Sætning, at naar man har stiftet Gæld, er man pligtig at betale den. Jeg kan ikke se, at Lovforslaget, som det foreligger, i mindste Maade rører ved denne Grundpille, for det, som det drejer sig om at skære bort, er Gæld, som i Virkeligheden for længst er tabt for dem, der har disse Penge til gode. De har ingen Udsigt til nogen Sinde at faa dem tilbage. Tværtimod vil de i de fleste Tilfælde, naar der gennem Akkordlaan træffes en Ordning af Gældsforholdet, faa Mulighed for at faa nogle Penge, medens de i modsat Fald ikke vil faa dem. Derfor mener jeg, at Gennemførelsen af denne Lovgivning set fra deres Standpunkt, som ikke er Skyldnere, men som tværtimod har Penge til gode, vil betyde et Lyspunkt.

Det vil sikkert være af Vigtighed, hvem der kommer til at føre denne Lov ud i Livet, hvilke Mænd det bliver, som ude i de smaa Kredse skal skønne over, hvad Ejendommene med Besætning og Inventar er værd, og skønne over, om der er Mulighed for, at vedkommende Landbruger, naar han faar sine Gældsforhold ordnet, kan føre Driften videre, og det helst paa en bedre Maade, end det hidtil har været ham muligt. De paagældende Udvalg skal jo forhandle til begge Sider, ikke alene med Landbrugerne, men ogsaa, og i Særdeleshed, med dem, som har Penge til gode hos disse Landbrugere. Det gælder derfor meget om, at Udvalgene har praktisk Sans og Forhandlingsduelighed og i det hele er i Besiddelse af Evner, der gør det muligt at opnaa Resultater, som betinger bedre